

א) (מכות טז, ג.) [מכות טז, ג.] ע"י (ע"י) סופות כ"ב קל: ד"ה (הספד); (מכות טז, ט.) כ"ב כ. כמכות פה: פו. קדושן מה. כ"ב קמז.

גליון הש"ס

גב' הוראל ואחא לידן. שנת דף פא ע"ב ושי"ג: רוס' ד"ה ב' וכו' הספד' ג' אינו מועיל בכתבה. עיון לעיל דף ט ע"ב" סופות ד"ה ארס'לעלן:

מוסף רש"י

ליתן בכתובה של זו. מסקן. שאם נתאלמנה או נתגרשה. יטלנה לוקח, ואם בתיא יירשנה בעלה. ויפקד מעותיו (מכות ג.). המוכר שטר חוב לחבירו. שקציו לו לה למטה ממון ומסר לו מעולה את שטר ליד לוקח ומכרו לו וכתב לו קץ לא יחזיר וכו' שטעניו, אי נמי דמפקדין הסם (כ"ב עט.) הלכא חזוית קנות מפקדין (רשב"ם ב"ב קטז.) דחור ומחלו. המוכר שהוא מלוה מחלו לו. מחלו. דלמחר ליה לה לוקח לאו בעל דברים דדין את (כתובות פה) דלא מכר לו לשון נשי אלא כל זכות שפדא ליה, עדיף האי לוקח ממנהו ליתא מתמנהו דמתיא ומתיא מעותיו יחזיר לו מוכר ללוקח, דלא ללכא לה דלדיקון ליה ללוקח דגמרי וזה הספד מעותיו כשירץ שטרותיו של חבירו, דקדמון לן דחייב, מתיא? שפדא דמתיא פריס לרב אפי' ואבני מתיא כי כשאל ללגלג (רשב"ם ש"ס) וראשו יורש. ש"ס מליה. מוחל. שטלה לא תמשיך ללוקח כלום אלא מתנת המוכר והרי מחלו אלא (קדושין חח.) וסבירא דקדמון לן דחייב, מחלו? הרי מחלו לבעל דהיינו פירא. ונוכח לדבר בהמת מלוג שוהא לבעל משלם למישה כפל, [ע"כ] נראה. מוס' ש"ס בשמ"ק. וטעניו זה תמוס' מכות שס. ועי' מהש"א. ד. כיון דמלגמא קאתי. ר"ש מכות פ"ט ס"ו. והכי פירושו, פירא כיון ולא הוי מעלמא תקינו ליה רבנן וד"ה פירא דפירא. הא פירא דפירא דאורי מעלמא לא תקינו ליה וכ"ש פירא דאורי מעלמא. מוס' מכות שס. ה. ואין (בכתובות ג ע"א) דדוקא בעל פה אינה מחוללת. דאמירתה לאו כלום היא כיון דכבר וכתה, אלא אם כן כתבה שוכר. מוס' מכות שס. א. למשל כל סך הכתובה שהספיד ממנו. נשיא? ולא לאו לא דמי הכתובה שהספידוהם. מוס' כ"ב קמז ע"ב ד"ה המוכר. יו. מ"ד מקודשת סבר דסבבה דעתה דלא שביק לידתה לאחוריו. מוס' ענין יו ע"ב ד"ה תמוס'. יו. משמע כל אית ליה דרב הונא אף במלוה, ל"כ דמי דמי. מוס' גיטין שס. י. [ו]אמאי מקדשת לאן איה גבי מלוה בשטר דלא סבבה דעתה, ואמאי לא מסיק ואבשי' כ"כ? קנה במלוה אפילו מלוה על פה ולאשח סבבה דעתה פליגי כדמסיק אשמואל אמלוה בשטר. מוס' גיטין שס. י. אלא משמע בדמעמד שלשתן אינו יכול למחול כו', והשתא [ובא] אחרי מכורו במעמד שלשתן דאו תוכל למחול, דאע"ג והבעל דואי לא יחזרה, הא פרישתו (פליגי ענין ש"ס) נוסף) דאפי' בעל כרחו קני. מוס' גיטין שס. ועי' ר"ש, רשב"א, מאירי מהדור"כ. יו. [ו]אפשר שלא חבא לידו גבייה לעולם. מוס' גיטין שס. דלא תקנו מעמד שלשתן אלא בדבר שאריו לגבות מיד, אבל בכתובה דאורי חייב עתה עד אחרי גירושין וגם שטא לא תתגרש לא תקנו מעמד שלשתן. מוס' כ"ב ע"ב ד"ה ש"מ. כ. לכתוב לו שטר. ר"ס.

החובל פרק שמיני בבא קמא

ורבי היא פספיו. דלי דואי נתגרשה ע"י עדים אחרים כי משתמחי הך עדים זוממין הוו משלמין לה כל כמותה דהא צעו לאפסודי כולה מינה דקאמרי נתן לה אכל השתא שמה אינה עמידה לטוול כמותה לעולם שמה תמות ויירשנה בעלה ונמלא שלא היו מפסדין אותה כלום לפיכך אין אומרים ישלמו לה כמותה אלא אומדים כמה אדם רוצה ליתן לה מיד כמותה על הספק ששם נתארמלה או נתגרשה יטלנה הוא ואם תמות יירשנה בעלה והוא יפקיד מה שנתן ודמים הללו יתנו לה העדים דטובת הנאה זו מפסדין אותה מיד שאם תבא למוכרה טעובת הנאה זו לא תוכל. טובת הנאה כלומר דבר מועט: אם אמרו בנכסי מלוג ששולל למוכרין ואין הבעל מוסיף מיד הלקוחות שהרי אם פיתמו פיתמו לו ואם הומירו הומירו לה: **יאמרו בנכסי לאן ברזל**. כמותה דהיינו דנויטא שהנכסם לו בשומא מצית אציה וכומבין אותה כמותה ומקבל עליו חמן אחריות ואם פיתמו פיתמו לו ואם הומירו הומירו לו כדאמרין [נצימות בלגמנה לכהן גדול (דף טו.)]. נכסי לאן ברזל נכסים העומדים באחריות המקבל לשלם כעין ברזל זה שהוא קשה להיות פוחת והתם ודאי לא מצי מונחה: **טובא הנאה**. אשה המוכרת כמותה לאחרים טעובת הנאה והדמים שלה הן ואין לצעל בהן כלום: **רווח ציטא**. אפילו אם הבעל שטען נוח לנאה למוכרה בצייה כדי שעתה פרנסתה מנטיה צביתא בריות: **ואין הבעל אוכל פירות**. לא אמרינן יקח בהן קרקע והוא אוכל פירות: **ומילי לא משפכעדי**. לניקח: **וחור המוכר ומחל לו מחול**. הלכך אי **אמרו** לא מוכרין אומרי יורש מוחל אמרי זבין ותתן ליה ואי מחלה ליה לגבי דהיא הדרה ומחלה למוכרה לצעל הואיל ועל כרחא היא מוכרתה: ה"ג

מילי גינהו ומילי לא משתעבדו אלהה לא מילי דמוזבני בדינני גינהו אלא משום דשמואל ^אדאמר שמואל י המוכר שטר חוב לחבירו וחור ומחלו מחול ואפי' יורש מוחל אמרי זבוני זבין ותתן ליה ואי מחלה ליה לגבי בעל תמחלה אמרי כל לגבי בעל ודאי מחלה ליה ואפסדיניה לההוא זבינא בירים לא אפסדינהו וכי תימא זבינא גיהליה לההוא דרבחלה ביה בטובת הנאה דאי

דיש לו לתנא לשנות ריבוי משלומין גבי עדים זוממין כמו שיכול להרבות אכלס ואח"ל דנכסי לאן ברזל יכולה למכור אם כן יומר היו מפסדים הוזממין לנאה כשהיו אומרין שגירשה ונתן לה כמותה על נכסי לאן ברזל שהיתה יכולה למכור לגמרי מעל מנה ומאחיס שאין יכולה למכור לגמרי אכל דהיהו [דמכורה] (דמכורה) שצאין להעיד ולהפסיד לצעל שאומרין שגירשה ולא נתן כמותה יומר היו מפסדין לו על מנה ומאחיס שהיו מחזיבין אותו ליתן ושמה היה נפטר מליתן אם תמות האשה בחייו מעל נכסי לאן ברזל דשמה תמכור האשה ולא יפטר במיתה ולכן נקט הומתן על דבר שיש בו ריבוי משלומין אכלס: **פירא דפירא** לאו ושמא היה נפטר ה"ינ ^אצמלי דאמו מעלמא כגון טעובת הנאה דכמותה וכגון גונב ולד בהמת מלוג דמשלם כפל לנאה כדאמרין ברש האשה שפגלו לא נכסים (מכות דף עט.) משום דלא תקינו ליה רבנן פירא דפירא אכל פירא דפירא דלתי מנופיה ^ב כגון ולד ולדות בהמת מלוג שפיעט דחקינו ליה רבנן דמתן לעולם הוא אוכל פירי פירות וגראה דפירי דפירי לא תקינו ליה רבנן דהסם לא הוי כי האי דהכא דנתי דמשלם כפל לנאה נראה דבאומר כפל ילקח קרקע והוא אוכל פירות ^ג וגראה נמי דכ"ש גונב בהמת מלוג עגמה דמשלם כפל לנאה ^ד.

מעבא מאי שלא תהא קלה בעיני להוציאה. וממה דבריש אע"פ (מכות ד' נד:) משמע דלאו היינו טעמא דר"מ גבי הא דתנן רבי מאיר אומר כל הפוחת למתלה ממאחיס ולאמנה ממנה הרי זה צעילמו צעילת זנות ודיקן בגמרא כל הפוחת אפילו בתנאה אלאה קסבר תנאו בטל ואית לה ויכין דלמרי לה לית לך אלא מנה לא סמכה דעתה והוי צעילמו צעילת זנות אם שמעין ליה לר"מ דבדרבנן תנאו קיים משמע דמשום שיש לה ^א ולא סמכה דעתה כשאמר לה לית לך אלא מנה הוא דהויא צעילמו צעילת זנות' הא אם הוה תנאו קיים ולא היה לה כלל לא היה צעילמו צעילת זנות' ^ב ד"ש אי תנאו קיים ולית לה דהויא צעילמו צעילת זנות' ^ג אלא התם דייק דקסבר תנאו בטל מדלא קמיי פוחת שאין לה מאחיס ולאמנה שאין לה מנה כו' ^ד ש"מ דה"ק כל הפוחת אפי' באותו ענין שיש לה אפי' הכי הויא צעילמו צעילת זנות ואח"כ מנא ליה דמיייר בתנאה דלמא מודה ר"מ דתנאו קיים וה"ק כל הפוחת אפי' באותו ענין שיש לה כגון בסוף ציאה דלמרי התם בסוף שמעתי דדברי הכל אינה מוחלת וי"ל דלשון כל הפוחת אפי' פוחת לא יוכל לפחות אלא היא פוחתת לעגמה ולא שייך לשון פוחת אלא בתנאה אי נמי מדנקט כל דייק:

ב"ב לגבי בע"ה ודאי מחלה. ואח"כ מוציין לצעל גופיה ומיחדי ליה לנחמל וי"ל שהבעל לא ירצה לקנות שלא להפסיד לנאשו א"י הא מוקמי לה בסמוך כר"מ דלמרי לשהות עם אשמו בלא כמותה אסור ואח"כ והיאך יכולה למחול האמר ברש אע"פ (מכות דף טו.) דבסוף ציאה אינה יכולה למחול וכ"כ דכתבה ליה התקבלתי' הא משמע בפרק נערה (סס דף נא.) דלר"מ אפי' בהתקבלתי אין יכולה למחול וי"ל שהתילה הסוגיא אכל לפי המסקנא דהתם דמפלגי ר' יהודה בין כתבה ליה התקבלתי וזין לך כתבה ליה התקבלתי ה"ה לר"מ ואח"כ ואכתי היאך תמחול ^א הא מוקמינן לה כר"מ דלמרי אסור לשהות עם אשמו בלא כמותה וי"ל לאחר שתמחול יחזור ויכתוב לה כמותה ^ב ועי"ל דאפילו אח"כ שאין יכולה למחול בעודה תמחול אכתי יעשה קנוייה ויגרשנה וממחול לו ואח"כ יחזירנה ואח"כ כיון דלמחי כר"מ דדאין דינא דגרמי א"כ לא תהא רשאה למחול מפני שצטריך לשלם ללקוחות כדלמרי בהמוכר שטר חוב לחבירו ומוכר ומחלו מותרים התם (מכות דף פו.) דלמלח דלדין דינא דגרמי מגבי דיש דמי שטרא מעלמא ^ג ומיהו מצי למימר דאפ"ה לא תמוס וממחול כיון דהשתא לית לה מיד לנשלומו אע"ג דלכשתתאלמן תצטריך לשלם יומר מ"מ חשיב ליה אטרוחי כי דינא בכדי כיון דסוף סוף השמא מיהא לא משלמין מדי ולמאי דרגיל ר"מ לפרש דאין חייבת לשלם אפילו לר"מ אלא מה שקבלה ^ד א"ש טפי ואין להאריך כאן בדבר זה הקשה הר"ר שמואל ב"ר חיים ומוציין כמותה נמעמד שלשתן דלאו אין יכולה למחול כמו שרגיל ר"י לרקדק מההיא דתניא בזה"ש מקדש (קדושין דף מז.) התקדשי לי בשטר חוב או שהיה לו מלוה ציד אחרים והירשה עליהם רבי מאיר אומר מקודשת ותמנים אומרים אינה מקודשת ומסוק בדמלוה בשטר קמפלגי בלשה סמכה דעתה ^ה ודכולי עגמא אית לה וכו' דשמואל דלמרי המוכר שטר חוב לחבירו וחור ומחלו מחול וצמולה על פה פליגי בדבר הונא דלמרי תנאו לפלוני צמעמד שלשתן קנה דרבנן לית להו שיעול מעמד שלשתן צמולה אלא בפקדון ^ו ואם היה יכול למחול מהו מושג אי אית להו דבר הונא צמולה ^ז כיון דסבירא ליה דלא סמכה דעתה ^ח ומיך ר"י ^ט דמעמד שלשתן אין מועיל כמותה בעודה תחת בעלה כיון דעדיין לא יתנה לבנות ^י ואח"כ ויכתוב שטרא בשמיה דלא לא מצי מחלה כדלמרי בהכותב (מכות דף פו.) והכא ניחא דשמה הבעל לא ירצה ^כ אכל בסמוך גבי הא

פ"ט.

ס"א א"י מ"י פ"א מה' עדות הלכה א סמג עשין קי חות"מ סימן לח: ע ב טושי"ע א"י"ע סימן פס סעיף ז:

ע"ב ג"מ פ"י מהלכות אשדות הלכה י יפ"ד מהלכות חובל ומזיק הלכה יז סמג עשין מח וסימן טושי"ע א"י"ע סימן סו סעיף ג וסימן ק סעיף א וטושי"ע ח"מ סימן סמג סעיף י:

ע"ב ד"מ פ"ו מהלכות מדינה הלכה יז וע"ש סמג עשין פט טושי"ע ח"מ סימן סו סעיף ג:

רבינו הגנאל

אמ' רבא הילכתא טובת הנאה לאשה ואין הבעל אוכל פירות. מאי טעמא, פירא תקינו ליה רבנן לבעל, פירא דפירא לא תקינו ליה רבנן, ולא עמדה הדין וימסר טובה, ותינאי, ואמי רובא, ותינאי לתקנת ארשא הא דתנן העבר והאשה פגיעתן רעה והחובל בהן חייב וכן שובחלו באחר פטורין, ואי ס'קא דעתא ליתא לתקנת ארשא, תובין מיהא ותיחוב ליה ולאחר מיתה ותיחוב ליה לנחבל. ולטעמין, תובין נכסי מלוג בטובת הנאה ותיחוב לנחבל, אלא איכא לטימר מחזיחין בדלית לה נכסי מלוג, ולא שמעינן מינה דתינן לה להאי תקנת ארשא. אמר רבא הילכתא טובת הנאה לאשה, פיר' כלומר האשה תחת בעלה ומכרה בחובה לאחר על דעת שאם נתאלמנה או נתגרשה יקח מה שבכתובתה עד גמרי, ואם תמות היא לא יקח כלום. זה המכר יקרא טובת הנאה והדמים שלה הן, ואין לבעל לומר נקח בדמים קרקע ואוכל ואי מחזיחין כדון נכסי מלוג. ולבזוני ותיחוב לה, לזבוני לכתובתה בטובת הנאה ותיחוב ליה, פיר' לנחבל. המוכר שטר חוב לחבירו וחור ומחלו מחול כו'.

^[א] דר"ק. מוס' מכות שס. ע"ב ד"ה פירא. ב. דפירא.

^[ב] כפ"א. א. ואת מה דין זה, הא גונב בהמת מלוג שוהא לאשה הרי מחלו לבעל דהיינו פירא. ונוכח לדבר בהמת מלוג שוהא לבעל משלם למישה כפל,

^[ג] ע"כ] נראה. מוס' ש"ס בשמ"ק. וטעניו זה תמוס' מכות שס. ועי' מהש"א.

^[ד] כיון דמלגמא קאתי. ר"ש מכות פ"ט ס"ו. והכי פירושו, פירא כיון ולא הוי מעלמא תקינו ליה רבנן וד"ה פירא דפירא.

^[ה] הא פירא דפירא דאורי מעלמא לא תקינו ליה וכ"ש פירא דאורי מעלמא.

^[ו] מוס' מכות שס. ה. ואין (בכתובות ג ע"א) דדוקא בעל פה אינה מחוללת.

^[ז] מוס' מכות שס. י. אלא משמע בדמעמד שלשתן אינו יכול למחול כו', והשתא [ובא] אחרי מכורו במעמד שלשתן דאו תוכל למחול, דאע"ג והבעל דואי לא יחזרה, הא פרישתו (פליגי ענין ש"ס) נוסף) דאפי' בעל כרחו קני. מוס' גיטין שס. ועי' ר"ש, רשב"א, מאירי מהדור"כ.

^[ח] [ו]אפשר שלא חבא לידו גבייה לעולם. מוס' גיטין שס. דלא תקנו מעמד שלשתן אלא בדבר שאריו לגבות מיד, אבל בכתובה דאורי חייב עתה עד אחרי גירושין וגם שטא לא תתגרש לא תקנו מעמד שלשתן.

^[ט] שטא לא תתגרש לא תקנו מעמד שלשתן. מוס' כ"ב ע"ב ד"ה ש"מ. כ. לכתוב לו שטר. ר"ס.

היא שחבלה בצעלה קשה דמוזין לאחר והצעל יכתוב צרזון שטר בשמו כדי שיגבה חבלתו ומירץ ר"י דכיון שאין הכתובה נשם האשה הרי הוא כאלו משהה אשמו בלא כתובה אע"פ שאין קלה בעיניו להוציאה וא"ת כיון דכל גבי צעלה ודאי ממלה מאי קאמר לעיל אומדני כמה אדם רואה יתן בכתובה של זו כו' שום אדם לא יקנה אותה כיון דודאי ממלה ויכולין עדים לומר מאי אפסדיקן דקאקמר לעיל אס טובת הנאה לצעל וי"ל דיכולה לעשות קיום צמחנות או צערנות או צנדר או צשצועה שלא תמחול אצל כאן אס יש לה תשלם ואס אין לה אין משועבדת לניזק לעשות לו קיומים כ"ע:

ואפי' מחלה לגבי בעל לא מיפסד קמפסיד. וא"ת והא ודאי מיפסד קמפסיד דכי לא תמכור יגבה חבלתו אס תתאלמן או תתגרש וכשתמכור ותמחול לצעלה יפסיד הכל וי"ל כיון שעכשיו לא הימה נותנת לו כלום אפילו לא מחלה ממנה שמחלה אינו כל כך הפסד כיון שלא יהיה לו כלום עכשיו ולאחר זמן נמי שמה תמות וירשנה צעלה:
בדנפישא כתובתה מחב"ה. וא"ת מעיקרא נמי איירי בנפישא כתובתה מחבלה דקאמר תזין כתובתה צטות הנאה ומימינ' ליה בחבלה וי"ל דצמקלת חבלה קאמר ואס תתאלמן או תתגרש יגבה השאר ממקום אחר:

בגון דלא נפישא כתובתה מבחובה דאורייתא. וא"ת והשתא היכי מתוקמא כר"מ והלא פותת לה ממנה או ממאמים ובעילתו בעילת זנות לרבי מאיר (כתובות נד:) וי"ל (בגון) דהיא גורמת להפסיד לעלמה:
לא מפסיד עשרים וחמשה זוזי. ל"ג זוזי דלמאי דגרס זוזי ל"ל דאיירי בכתובת בתולה וכ"ה זוזי זוריים הם מאמים זוז מדינה וליתא דבריש ארבעה וחמשה (לעיל ד' ז': וס') הוכחנו דמאמים של בתולה הם מאמים זוזי זורי^(א) (והכל ל"ג זוזי) ולא מפסיד כ"ה היינו כ"ה סלעים של אלמנה ואף על גב דכתובתה דרבנן אין להפקיד על הא דנקט כתובה דאורייתא:

בשם שלא תמכור והיא תחתיו. פרש"י כשם שאין יכולה למכור כתובתה צעודה תחתיו כך לא תפסיד מכתובתה כלום בשביל שום חבלה וזק שמזיק צעודה תחתיו

ואין נראה לר"י דהא לעיל אמר וצכל דוכת' תזין לכתובתה צטות הנאה ואפילו כשהיא תחת צעלה וגרלה לר"י כשם שלא תמכור בשביל שחבלה באחרים צעודה תחתיו כדאמר לעיל דלגבי צעלה ודאי מחלה כך לא תפסיד והיא תחתיו כדאמר להן צטות לצעלה בשביל שחבלה זו והא דנקט מכירה גבי אחרים והפסד גבי צעלה משום דלגבי אחרים אין יכולה להפסיד כשמוכרת להן צטות הנאה של כתובה אצל לגבי צעל שמכרה לצעלה צטות הנאה יגרשנה מיד ויריות הכל והיא תפסיד:
אמר רבא סיפא אתאן אבתובת בגין דברין. מימה דלא מייתי הך צרייתא בסוף נערה שנתפתמה (כתובות דף נג.) דבעי רבא מוכרת כתובתה לצעלה כמוכרת לאחרים דמי או לא מיזה התם נמי קאמר בתר דבעי הדך פשטה דכמוכרת לאחרים דמי ושמה תמוך צרייתא זו פשטה ולפי שאין כ"כ פשוטה לא הציאה עס:
בך מוכרת בתובתה אבע"ה לא הפסידה בתובת בגין דיברין. אע"ג דאינה יכולה למחול כמותה לצעלה לרבי מאיר מ"מ יכולה היא למכור ואע"ג דאסור להשהותה לרבי מאיר בלא כתובה וכן קי"ל מ"מ השמיענו בצרייתא את הדין דאס אירע כן שמכרתה לצעלה לא הפסידה כתובת בגין דכרין א"ר במכרה התוספת איירי:

מאי טעמא כדרבא בוי. השתא משמע דשחרור דשן ועין מפקיע מידי שעבוד כמו שטר שחרור ומימה דציבמות פרק אלמנה ודף סו: (וס) פלוגי במכנתת שום לצעלה היא אומרת כלי אני נועלת והוא אומר דמים אני נותן רב יהודה אמר דרין עמה משום שכן בית אביה רבי אמי אומר הדין עמו וקאמר מניא כוותיה דרבי אמי עבדי לאן ברזל יוצאין בשן ועין לאש אצל לא לאשה ומה ראה היא לר' אמי בזה אפי' רב יהודה מודה כיון דמחוסרת גוצייגא^א אתי שחרור^ב מפקיע מידי שעבוד כדאמר התם גבי אינטלא דמילתא דפרכסה אמיתא דמודה רב יהודה דקנייה מימנא דכיון דמתקרא גוצייגא אתי הקדש מפקיע שעבוד^ג ושמה אותו שביא מניא כוותיה דר' אמי היה^ה בנאה צריה דרבא שלא היה חוששה מחוסרת גוצייגא כיון דאין יכול לסלקה במילתא אחרת:

החובל פרק שמיני בבא קמא

ה"ג דהשטא נמי לא מידי קא יהבה ליה:
אי דנפישא כתובתה מכסותה דאורייתא. שכתב לבתולה יותר ממאמים ולא למנה יותר ממאה הראויה לה מן המורה אמאי לא הפסידה:
נוקמא אכתובת דאורייתא. משום דרבי מאיר אסר לשהות עם אשמו אפילו שעה אחת בלא כתובה ותוספת תזין

לצעלה צטות הנאה ומיתב ליה בחבלתה:
ל"ה. סלעים והוא מנה מאה זוז כתובת אלמנה ופטומה צבתות נקט:
כשם שלא תמכור. קס"ד הכי קאמר כשם שאינה יכולה למכור צעודה תחתיו כך לא תפסיד מכתובתה כלום בשביל שום חבלה וזק שמזיק צעודה תחתיו:
כתובת בגין דכרין. צפרק נערה שנתפתמה (כתובות ד' נג:) בגין דכרין דהיו ליכי מנאי אינון יהיון ירתון כסף כתובתין יתר על חולקיהון דעס אחיהון. היו לו שמי נשים וכתובת האחת גדולה משל חבירתה וממו שמיתן בחייו וירשן או אחת בחייו וירשה אעפ"כ לא בטלה כתובתה אצל בניה אס יש לה בן זכר היינו וכשאין לחלוק בגין צנכסיו אחר מותו נועלין אלו כתובת אמן ואלו כתובת אמן והשאר חולקין בגנכסיו אחר מותו נועלין אלו כתובת אמן ואלו כתובת אמן והשאר חולקין בשוה ואין יכולין בני הקיימת לומר אנו נינוול כתובת אמנו שהיא כצעלת חוב ואחס אל תטלו שאין לאחמס כתובה שהרי צעלה ירשה וקיי"ל התם [נג.] דהמוכרת כתובתה לאחר צטות הנאה ומתה בחיי צעלה וירשה מפסיד הלוקח אעפ"כ לא הפסידו בגיה כתובת בגין דכרין ולא יאמרו בני חבירתה אחמס פשעה זה שאילו הימה קיימת לא הימה גובה שהרי לקוחות היו גוצין אותה משום דאמרי להו זוזי אנסיה שהימה צריכה למעות ולא לאפקדינהו נמכווה:
בשן ועין לאש. הפילה היא את שני וסימאה את עינו:
אצל לא לאיש. סימא צעלה את עין העבד או הפיל את שינו לא יאל לחירות לפי שאין גופו קני לו:
פגרוס. צעלמא תרווייהו הני תנאי צבירא להו קנין פירות לאו כקנין הגוף דמי והכא היינו טעמא דמאן דאמר לא לאיש ולא לאשה דאית ליה תקנת אושא אלא דכולי עלמא אית להו תקנת אושא אלא כאן קודם תקנה כאן לאחר תקנה ואי בעית אימא אידי ואידי לאחר תקנה ואית להו תקנת אושא אלא למאן דאמר לאשה ולא לאיש מאי טעמא כדרבא דאמר רבא הקדש

תזין לכתובתה צטות הנאה ואפילו כשהיא תחת צעלה וגרלה לר"י כשם שלא תמכור בשביל שחבלה באחרים צעודה תחתיו כדאמר לעיל דלגבי צעלה ודאי מחלה כך לא תפסיד והיא תחתיו כדאמר להן צטות לצעלה בשביל שחבלה גבי אחרים והפסד גבי צעלה משום דלגבי אחרים אין יכולה להפסיד כשמוכרת להן צטות הנאה של כתובה אצל לגבי צעל שמכרה לצעלה צטות הנאה יגרשנה מיד ויריות הכל והיא תפסיד:
אמר רבא סיפא אתאן אבתובת בגין דברין. מימה דלא מייתי הך צרייתא בסוף נערה שנתפתמה (כתובות דף נג.) דבעי רבא מוכרת כתובתה לצעלה כמוכרת לאחרים דמי או לא מיזה התם נמי קאמר בתר דבעי הדך פשטה דכמוכרת לאחרים דמי ושמה תמוך צרייתא זו פשטה ולפי שאין כ"כ פשוטה לא הציאה עס:
בך מוכרת בתובתה אבע"ה לא הפסידה בתובת בגין דיברין. אע"ג דאינה יכולה למחול כמותה לצעלה לרבי מאיר מ"מ יכולה היא למכור ואע"ג דאסור להשהותה לרבי מאיר בלא כתובה וכן קי"ל מ"מ השמיענו בצרייתא את הדין דאס אירע כן שמכרתה לצעלה לא הפסידה כתובת בגין דכרין א"ר במכרה התוספת איירי:

מאי טעמא כדרבא בוי. השתא משמע דשחרור דשן ועין מפקיע מידי שעבוד כמו שטר שחרור ומימה דציבמות פרק אלמנה ודף סו: (וס) פלוגי במכנתת שום לצעלה היא אומרת כלי אני נועלת והוא אומר דמים אני נותן רב יהודה אמר הדין עמה משום שכן בית אביה רבי אמי אומר הדין עמו וקאמר מניא כוותיה דרבי אמי עבדי לאן ברזל יוצאין בשן ועין לאש אצל לא לאשה ומה ראה היא לר' אמי בזה אפי' רב יהודה מודה כיון דמחוסרת גוצייגא^א אתי שחרור^ב מפקיע מידי שעבוד כדאמר התם גבי אינטלא דמילתא דפרכסה אמיתא דמודה רב יהודה דקנייה מימנא דכיון דמתקרא גוצייגא אתי הקדש מפקיע שעבוד^ג ושמה אותו שביא מניא כוותיה דר' אמי היה^ה בנאה צריה דרבא שלא היה חוששה מחוסרת גוצייגא כיון דאין יכול לסלקה במילתא אחרת:

מסורת הש"ס

א) [תוספתא פרק טו, ב]
ב) [תוספות מו, א]
ג) [ד"ה ושל, ד]
ד) י"א וי"ב

הנהגות הב"ח

א) תוס' ד"ה מאי טעמא ובי' תוספות דרי' אמי היה סבור כנאנאי בריה דר' יוסף בריה דרבא שלא:

גליון הש"ס

בב' דאמר אסור לארס שישיאה. עין כתובות דף נט ע"ב מוד"ה טעמא:

מוסף תוס'

א. דהא שעבוד בלבד הוא שיש לאשה בהן וגריכין הן גוביינא כר', וא"כ. רש"י. ב. [ו]דשן ועין. רש"י. ג. דאפי' שחרור דשן ועין דמילא, אמרין [הבא] דמפקיע מידי שייעבוד. תוס' ימות סו ע"ב ד"ה עבדי.

